

Vienas iš pamatinių Śrīmad-Bhāgavatam filosofinių principų yra skirtumas tarp dviejų iliuzijos tipų: Yoga-māyos ir Mahā-māyos, dvasinės ir materialios egzistencijos būsenų atitinkamai. Nors Kṛṣṇa yra Dievas, visagalė, visažinanti Aukščiausia Būtis, Jo artimieji palydovai dvasiniame pasaulyje myli Jį taip stipriai, kad regi Jį kaip savo mylimą vaiką, draugą, mylimą ir t.t. Kad jų ekstazinė meilė galėtų peržengti visus paprastos pagarbos ribotumus, jie pamiršta, kad Kṛṣṇa yra Aukščiausias visų visatų Dievas, ir tokiu būdu jų tyra intymi meilė skleidžiasi be ribos. Kažkas gali manyti, kad jų veikla, su Kṛṣṇa elgiantis kaip su bejėgiu vaiku, meilium vaikinui ar žaidimui draugu, turėtų būti avidyos – neišmanymo apie Viešpaties Kṛṣṇos kaip Dievo padėtį, pasireiškimas, bet Vāndāvano gyventojai faktiškai ignoruoja antraeilę Kṛṣṇos didybę ir intensyviai susitelkia į Jo beribį grožį, kuris yra Jo paties egzistencijos esencija.

Faktiškai, aprašinėti Viešpatį Kṛṣṇą kaip aukščiausią valdovą ir Dievą yra beveik politinė analizė, tyrinėjanti galios ir valdžios hierarchiją. Tokia galios lygmenų ir valdymo hierarchijų analizė yra reikšminga tik kontekste, kuriame viena esybė nėra visiškai ir su meile atsidavusi aukštesnei esybei. Kitais žodžiais, kontrolė tampa pastebima arba sąmoningai suvokiama kaip kontrolė, kai yra pasipriešinimas šiai kontrolei. Pateiksime paprastą pavyzdį: Doras, įstatymams paklūstantis pilietis žiūri į policininką kaip į geranorišką draugą, o nusikaltėlis mato jį kaip pavojingą bausmės simbolį. Tie, kurie su entuziazmu pritaria vyriausybės politikai, nejaučia, kad vyriausybė juos kontroliuoja, greičiau, kad ji padeda jiems.

Tokiu būdu Viešpatį Kṛṣṇą kaip „valdovą“, o iš čia ir kaip „Aukščiausią Dievą“ regi tie, kurie nėra iki galo sužavėti Jo grožio ir žaidimų. Tie, kurie visiškai įsimylėjo Viešpatį Kṛṣṇą, susitelkia į Jo kilnias, patraukliausias savybes ir, dėka jų santykio su Juo prigimties, ne per daug pastebi Jo valdžios galią.

Paprastas įrodymas, kad Vrajos gyventojai peržengė žemesnes Dievo sąmonės būsenas, o ne nesugebėjo jų pasiekti, yra faktas, kad Viešpaties žaidimų metu jie dažnai „prisimena“, kad Kṛṣṇa yra Dievas. Paprastai jie nustemba tai prisiminę, nes buvo visiškai užsimiršę, matydami Kṛṣṇą savo draugu, mylimuoju ir t.t.

Žodis kāma paprastai naudojamas parodyti materialius troškimus, arba, kitu atveju, dvasinius troškimus, tokius intensyvius, kad jie tampa kažkuo panašūs į stiprius materialius troškimus. Vis dėlto, išlieka fundamentalus skirtumas: materialūs troškimai yra savanaudiški ir savęs patenkinimui; dvasiniai troškimai neturi savanaudiškumo, būdami išimtinai skirti kito, Viešpaties, malonumui. Tokiu būdu Vāndāvano gyventojai atliko savo kasdieninę veiklą vien tik jų mylimo Kṛṣṇos malonumui.

Reikia atsiminti, kad visas Kṛiṣṇos nužengimo į šį pasaulį tikslas yra patraukti gyvas būtybes namo, atgal pas Dievą. Tam reikalingi du dalykai: kad Jo žaidimai apreikštų dvasinio tobulumo grožį, ir kad jie kažkaip pasirodytų aktualūs ir todėl įdomūs šio pasaulio sąlygotoms sieloms. Bhāgavatam dažnai teigia, kad Viešpats Kṛiṣṇa vaidina tarsi jaunas aktorius ir Jis be jokios abejonės šiame dramatiškame spektaklyje panaudoja savo amžinuosius atsidavusius. Tokiu būdu Viešpats Kṛiṣṇa čia mąsto pats Sau, jog žmonės šiame pasaulyje iš tiesų nežino savo galutinės paskirties vietos, ir su akivaizdžiai pašaipiu atspalviu Jis galvoja lygiai taip pat apie Savo paties amžinai išvaduotus palydovus, kurie šiame pasaulyje vaidino paprastus piemenų kaimo gyventojus.

Be dviprasmybės, akivaizdžios šiame posme, kai ji taikoma Kṛiṣṇos išvaduotiems palydovams, Kṛiṣṇa čia visiškai tiesiogiai ir su atvira kritika svarsto apie paprastus žmones. Kuomet taikomas sąlygotoms sieloms, kurios iš tiesų klajoja po visatą, Jo teiginys, kad žmonės veikia vedami neišmanymo ir geismo, yra nesušvelninamas kitos, gilesnės, dvasinės prasmės. Žmonės aplamai yra paprasčiausiai neišmanėliai ir jie rimtai nemąsto apie savo galutinį paskyrimą. Kaip įprasta, Viešpats Śrī Kṛiṣṇa sugeba pasakyti daug gilių ir sudėtingų dalykų keliais paprastais žodžiais. Kokie mes esame sėkmingi, kad Dievas nėra sausas energijos laukas, transcendentinis, spindintis gumulas arba iš viso niekas, kaip įvairūs žmonės norėtų. Faktiškai, Jis yra pats nuostabiausias Dievo Asmuo, kupinas absoliučių asmeninių savybių, ir tikrai tai, ką mes sugebame padaryti, Jis gali padaryti geriau, ką liudija Jo puiki kalbėjimo maniera.

Śrīmad Bhāgavatam, 10.28.13 komentaras